

عنوان مقاله:

واکاوی نقش مفهوم توده-فضا در تبیین فضاهای شهری مطلوب

محل انتشار:

سومین کنفرانس بین المللی معماری، عمران، شهرسازی، محیط زیست و افق‌های هنر اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسنده‌گان:

ملیکا فدوی - دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، تبریز، ایران،

محمدنتقی پیربابایی - استاد گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران،

عاطفه صداقتی - استادیار گروه شهرسازی، دانشکده هنر، دانشگاه پنجورد، پنجورد، ایران،

خلاصه مقاله:

انسان همیشه با محیط خود در تعاملی دو طرفه روبرو بوده است. این تعامل به گونه‌ی می باشد که سبب خلق فضاهای نوین بوده ولی استفاده‌های بی ربط و نامناسب باعث خرابی آن نیز شده است. در روزگاران قدیم در بافت‌های شهری به خصوص در پهنه منطقه‌های مسکونی جداره بناها بصورت یک نواخت و هماهنگ بوده و اکثراً از دید بیننده نهفته بوده است. لیکن امروزه مخصوصاً در مرمت و بازسازی بافت‌های قدیمی و کهنه به علت زوال قرارگیری قطعه‌بندی‌های زمین در یک ردیف و تحمیل ضوابط ناکارآمد نظام پروخالی (توده و فضا) باعث شده که جبهه‌های طراحی نشده ساختمانها در معرض دید بیننده قرار گیرند. هم چنین قوانین قطعه‌بندی پر و خالی برای بافت نوین نیز جهت خلق فضاهایی با کیفیت ادرکی بالا ناکارآمد است. از سوی دیگر شهرها از جمله مهم ترین جلوه‌های فرهنگ بشری هستند. مبانی توده و فضا مفهومی است که در علم جغرافیا و معماری مطرح می‌شود و به بررسی ارتباط بین توده‌ها و فضا در یک تعامل یکدیگر قرار دارد و با تغییر و تحول یکی، دیگری نیز تحت تأثیر قرار می‌گیرد. که در این پژوهش به ارائه تعاریف و بررسی و جمع بندی نظریه‌های اندیشمندان در باب پروخالی (توده و فضا)، قطعه‌بندی (تفکیک)، فضای شهری و کیفیت پرداخته می‌شود. روش این پژوهش منطبق بر تحلیل اسنادی-کتابخانه‌ای و مبتنی بر رویکرد توصیفی-تحلیلی است. نتایج پژوهش نشان دهنده آن است که طراحی مناسب و مطلوب توده و فضا تأثیر بسیار زیادی برای زیبایی و کارایی شهرها دارد. طراحی اصولی و درست فضاهای شهری با توزیع بهینه توده و فضا می‌تواند سبب ایجاد آرامش و کیفیت زندگی شهرهای زندگان را بهبود ببخشید. هم چنین باید توجه داشت که برای پیاده سازی درست این موضوع باید بر اساس زمینه هر بافت شهری طراحی صورت گیرد.

کلمات کلیدی:

طراحی شهری - الگوی توده و فضا - فضاهای شهری - بافت‌های شهری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1960837>

